

ОФИЦИАЛЬНЫЙ ОРГАН ЗАПОВОДОГО ОБЪЕДИНЕНИЯ УКРАИНСКОГО НАРОДА И СОЮЗ В ЗДАЧЕНЫХ ДЕРЖАВАХ УКРАИНЫ

RIK XXXIV. Ч. 267. Джерси Сити, Н. Дж., вторник, 16. листопада, 1926. VOL. XXXIV. No. 267. Jersey City, N. J., Tuesday, November, 16, 1926. THREE CENTS.

ЛІТАК ОСЯГНУВ СКОРІСТЬ 246 МІЛЬ НА ГОДИНУ

НОРФОРК, Верджінія, 13. листопада. — Саміт перегами о парогору Шнайдера ниграв італійський летун Маріо Де Бенарді, який побив всі рекорди шкортости, перелетівши 246 миль на годину.

Проти нього ставало дуже багато літаків, а з них 5 летіло більше як по 200 миль на годину.

"КОНЕЦЬ ЕРИ ХМАРОДЕРІВ".

НЮ ЙОРК, 13. листопада. — Відомий американський винахідник Томас Едісон заявив тут на зборах учених, що хмародери будуть незадовго заборонені, бо наслідком будованих високих моток волями великих мист ізстант так багато автів, що незадовго вулична комунікація стане просто неможливою.

Розв'язати питання комунікації до певного степеня можуть літні системи "гейкоптера", себто того роду, що можуть підніматися з місця в гору. Вони моглиби підноситься з хмародерів на воздуху.

СКАНДАЛИ ПРИМУШУЮТЬ КОРОЛЕВУ РУМУНИ ПЕРЕРВАТИ "ТРИОМФАЛЬНУ ПОДОРОЖ".

ШІКАГО, 13. листопада. — Румунська королева заявила, що вона дістає від короля Румунії, свого мужа, телеграму, щоб вона вертала сейчас додому. Тому вона перервала свою подорож по Америці й вилізти до краю для 11 грудня.

Врочістї приняття королевою в цьому місті мали пригранку зі сторони великої робітничої радикальної демонстрації проти королеви. Поліція розібрала демонстрацію "клубами".

Про візді королеви до краю кружкують найрйшій чутки. Одні кажуть, що муж не може заплатити її автівки. Другі, що скандали в її дружині зробили дальшу подорож неможливою.

З приводу призулу королеви до Шікаго посарисалися зі собою румунські Жиди. Одна частина цих Жидів підняла протест проти урядового призначення королеви, як догов в Румунії перелетувати Жидів, а друга частина рішила взяти участь в урочистах приїзду Жидів, що Жиди з давних румунських провиній є лояльни королеви, а авішнь Жиди з лоянованими провиніями Румунії протестують проти трактовання Жидів.

З ПРОЦЕСУ ЗА ВБИСТВО Д-РА ГОЛА Й ПАНІ МІЛС.

СОМЕРВІЛ, Нью Джерзі, 13. листопада. — Нинішній день розсправ проти троє людей, обжалованих за вбивство проповідача Гола й його лїтчики пані Мілс, зішло на відчиненню любовних лїстів проповідника до проповідниці церковного хору його церкви. Ці листи не дають для розвязки питання, чи вони пару, ніяких даних. Всі вони писані "горячим" тоном.

Пані Гібсон, головний свідок прокураторів, вже мається лишнь, і відай буде знаванати в понеделок.

Телеграфічні уряди цієї місцевости обчислюють, що за перших 11 днів розсправ пересяло через них 5 мільонів сав.

ВИКОПАЛИ КОСТИ "ЗПЕРЕД 7 МІЛІОНІВ ЛІТ".

ШІКАГО, 13. листопада. — Випрва капітана Маршела Філдса викопала в Аргентині кості зяврат, які, як кажуть знатоки старовини, мають яких 7 мільонів літ. Їх перевезуть до музею в Шікаго.

ВІСВЯТИЛИ "ЕПІСКОПА ПРАВЕДНОГО ПЕКАДА".

ДЕНВЕР, Колорадо, 14. листопада. — Так звані Ліберальна Церква висвятяла нині Видиже Беня Коуісса на "епіскопа праведного пекда". Такий титул уложала ся церква за відлопення долати том, бо в Америці загальною вошпріяється тепер вірванне, що пекла нема, а на думку Ліберальної Церкви без віри в пекло люди не можуть бути моральні.

СВЯЩЕНИК УБИВ ЖЕНУ, 4 ДІТТИ І СЕБЕ.

САВТ ТОРИНГТОН, Вайомінг, 14. листопада. — Дн. В. Мінорт, 45-літній пастор баптисткої церкви, вбив нині свою жону, 4 дітти, а влітак самогр себе. Жінку вбив з рушницю, як вона спала, а влітати діти револювером.

Поліція не найшла ще мотиву цього вчинку. Припускають, що сплені й домашні клопоти довели його до очайдушого вчинку.

САМОВБИЙНИЦЯ СКОЧИЛА З КОРАБЛЯ В МОРЕ.

НЮ ЙОРК, 13. листопада. — Капітан корабля Провіденс, що прихав сюди вчора, подає до відома урядови, що з Корабля скочила в океан 22-літня Італійка панна Анджелка Сапенца.

Корабель задержався зараз, щоб їй діти допомогти, але її не могли догнати. По одогоднійшій пущанні корабель поїнав далі.

Пасажири, які її знали, кажуть, що вона їхала до Америки зі своєю 4-літньою сестрою. Коли сестра занедужала на сір, пасажири говорили, що імґраційний уряд може не пустити дітти до Америки. Се так зажурило дітчину, що вона мала зійти з розуму.

ПІДВОДНА ЛОДКА НА УСЛУГАХ БУТЛЕГЕРІВ.

СТ. ОЛБЕНС, Вермонт, 13. листопада. — На озері Шемплені захопили скарбові урядники підводну лодку, якої бутлегери жвавили до воженья алкоголью. На ній найдено в час конфіскації 4,800 флашок пива. Люди при тм не арештовано, бо нікого при лодці не було.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ТВОРЧОСТИ МОЛОДИХ КОМПОЗИТОРІВ.

Збори кнївських композиторів, переважно молодих, висловлялися за популяризацію творчости нових авторів. Ухвалено вшановувати вечерю молодих композиторів. Першу вечерю призначено на 11 Жовтневих свят.

КОНЦЕРТИ СПІВАЧКИ ШЕКУЦЬКОЛИМИЧЕНКО НА КУБАНІ.

Галицька співачка Шекуцько-Коломийченко після гостинних выступів по Криму переїхала до Кубані. Концерти її тут продовжать з успіхом. Артистка виступатиме на Кубані до 1-го листопада.

ЗА НЕУВАЖНЕ СТВЛЕННЯ ДО УКРАЇНІЗАЦІЇ.

Центральна комісія в справі українзації при РНК подала до ВУЦВУ в відомості про число співробітників звільнених за неуважне ставлення до вивчення української мови. По центральних урядових установах комісія звільнила 71 чоловік, з них, в апараті РНК — 2, НШП-оргу — 3, НКФ-ів — 20, Держуправління — 5, Упов. НКП-ошества — 13, НКСоюзваса — 4, Найвищого Суду — 5, НКЮ, ЦА разом з юридичними курсами — 7, НКОсвіти — 1 та НКЗдоров'я — 4. По престах та синдикатах звільнено біля 190 чоловік, з них 58 до — у ВУЦВУ, 29 — в Держархиві, 32 — в Всеукраїнській конторі Держбанку, 5 — в Укрдержспирті т. ін.

ВИДАННЯ ВЕЛИКОГО ІСТОРИЧНО-ГЕОГРАФІЧНОГО СЛОВНИКА.

Серед численних наукових робіт Всеукраїнської Академії Наук велике місце займає підготовлення історично-географічного словника України, що його складає комісія Академії з участю українських та закордонних наукових кореспондентів.

На думку комісії словник повинен дати вичерпуючі матеріяли з історії колонізацій України та її географії. Словник складатиметься з 10 томів по 50 аркушів в кожному. Покинуто готуватися до друку перші три томи.

Не обмежуючись складанням словника, комісія підготувала до друку та вже видала кілька монографій з історії міста Остродол, що є одним із старих культурних центрів України. Збірники матеріяли з історії колонізації Подляшчини та Уманщини.

ДЕРЖАВНА БІБЛІОТЕКА И. В. Г. КОРОЛЕНКА В ХАРКОВІ.

(До 40-літньої діяльності).

Року 1886, за ініціативою громадських діячів — основоположника Харківського університету Караїна, письменника Кайкія-Овсюченка, слависта Среневського та ін., була заснована Харківська громадська бібліотека, нині Державна Центральна бібліотека імені В. Г. Короленка.

Книжковий фонд бібліотеки склався із пожертв, головним чином семейних бібліотек Пасека, письменника Г. П. Данилевського, медичної бібліотеки Порай-Кошиця, із бібліотек професорів Харківчан Потебні, Добровського, Сокольського; частини бібліотеки Асковова та Аленкова. Закордонними пожертвувателями знавлялись: інститут Геє в Дрездені, соціальні музеї в Парижі, університети в Упсалі, Штрасбурзі, Гессені, Штутгарті; особливо живо книжкова пожертва надійшла від бостонської та ньюйоркської публічних бібліотек.

Тепер бібліотека має 350,000 книжок.

ХАРКОВА КАПЕЛЯ "ДУХ".

Капеля розпочала підготовчу роботу на 26—27 рр. (зимова) і літній сезони.

Перший плановий концерт призначено на 24. жовтня, а другий на 31.

Репертуар капелі передбачає 10 юваніх концертів, а саме: 1. Народна пісня Західної Європи. 2. Народна пісня Сходу (єврейська, грузинська, вірменська та інш. народ.). 3. Народна пісня словянських народів. 4. Вечір галицької музики. 5. Вечір української музики. 6. Вечір української музики. 7. 1,500 літ української музики. 8. Вечір української та білоруської пісні з нових записів Гайдака, Ступницького та Походир'юка. 9. Шевченківський черед. 9. Шевченківський черед. 9. Шевченківський черед. 9. Шевченківський черед. 9. Шевченківський черед.

Виробничий плян Капелі збудовано по такому принципу, що всім місяцям роботи капелі провадити в Харкові; у листопаді приїдуть концерти в Київ, а чотири місяці поза межами Харкова.

НОВА КУЛЬТУРА В БЕСАРАБІ.

"Універсул" з 11. м. м. подає статистику міста Тігіні (б. Бендер). Між іншим наводимо й такі дані: 28 ресторанів, 83 куртиси, 18 крамниць з алкогольними напійками, 11 крамниць монополюющего державного спирту, 13 крамниць торгівлі вином, 14 пивом. Значить разом 127 ресторанів і куртис.

Треба знати, що Тігіні в Бесарабії знаєть Румунія державний монополій на алкогольні налітки по тому будувалися перших корчем і пивних було перших кроком і об'ємом щільності і ширення культури з Бухаресту в "особобдженні" Бесарабії.

ХЛІБОРОБСЬКІ ВУЖИДІ.

"Дімніца" з 9. м. м. містить допис з великого повуту (північна Бесарабія), що представляє поодження селян-арендарів паширків і державних мотків: Аренда за 1 гектар — 1,000 лейв, 10 пудів хліба грошинами (по цінам минушого року), значить, 1,500 лейв, оравина 500 лейв, насіння 800 лейв, живо 500 лейв, мелення 1,000 лейв, інші видатки 200 лейв, разом 5,500 лейв. Середній урожай дав 40—50 пудів з гектара. Ціна по 100 лейв пуд, 4,000—5,000 лейв доходу, з гектара. Значить, дохід нішає розходу в урожайний рік, але змінює 2—3 роки посухи і неурожаю привели вже й так до шкідливого упядку / господарства арендарів. Всі їх летиші і делегати до Бухаресту, щоб їм зменшити аренду за неурожайний роки, не мали успіху. Яка доля арендарів-селян, можна хочаб з того судити, що між 3,716 родинками, котрі виїмурили з Бесарабії протягом трох років до Бразилії і Аргентини, ціско 41 арендарів виносить поверх 30%.

КОГБЕМ БУДЕ ОБІЗДЖАТИ АМЕРИКУ З СЕРІЄЮ ЛЕКЦІЙ.

ЛОНДОН, 14. листопада. — Сер Едін Коґбен, який влітає недовго тому догору з Лондоном до Австралії і назад, приїжджає до Америки, щоб діти викалад про ту доргу, яка має бути зворотньою поделю в історії англійського авіацтвоства.

Коґбен вилітає з Гомерика на повітряному і переїде з корабля на малим поштовоїм авіапланом, який веде з собою. Коґбен хоче зайітересувати американський уряд тими авіапланом, які моглиби вилітати до перевозки важкої пошти з кораблів. В той час собі моглиби Америка діставати пошту з Європи принаймні на одні дні скорше.

РУМУНИ ШУКАЄ ПОЗИЧКИ.

БУКАРЕСТ, 14. листопада. — Румунія шукає позички в сумі \$100,000,000. Але нема наліл, щоб її дістала, бо заграничні банкири домагються великих концесій і нафтової монополії як гарантію. Кома не владоє дістати позички в Америці і Англії, звернулося правительство до фірми Круппа в Німеччині. Та одначе домагаться від Румунії звороту застрахованих підчас війни німецьких дір як і звечення права домагаться від Німеччини відшкодовання за авіації підчас війни бодав.

ПОКЛАДИ ПОТАЩУ НА УРАЛО.

МОСКВА, 14. листопада. — Професор Шеллін знайшов в Західній Уралі великі поклади поташу, які своєю величчюю і якістю дорівнюють тим покладам, що є в Алязці. Уряд призначив \$50,000,000 на розбудову фабрик, щоб чинкорше почати добувати той так цінний продукт.

ІНДІЯ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКИХ ФІЛЬМІВ.

ЛОНДОН, 14. листопада. — "Дн. Таймс оф Індія" подає в переліку, що нема таких сильних сил, якими можна би влучно запротестувати проти американських фільмів в Індії. Американські фільми представляють глупості життя високої американської класи, які може ще Европа витримати, але ніколи Азія. Це є ганьба, боже того роду образ паніювати і Індійське правительство повинно розпочати рішучу боротьбу проти імпортовання того роду шкідливих фільмів.

3000 СПИРИТНИХ ГОВОРИЛО З ПОМЕРНИМИ.

ЛОНДОН, 14. листопада. — На річний збірному спиритичній сесії, скликаній в нагоді річний звішання збрут, доспитав Кома Дойл: хто з присутніх виходить тепер в дурні з комерційних, які віднеслись. На 8,000 спиритичній, які знавлялись на зібрання, піднеслося 3000 присутних. По тім Кома Дойл завітав:

Ми завляємо тут в середині Лондону, в повній спокою, що це, що говоримо, правди. Ми відчували, що ми говоримо з тими, яких ми стратили і піднесило до них руки не як до дітей, які лежать безлюдно в незнайомій ситі, але як до живих істор, які ми незалежно бачили. Вони не пропали, але виходятьсь більше нас, як колишньої перетати.

ФАШІСТИ БЮТЯСЯ З МОНАРХІСТАМИ.

ПАРИЖ, 14. листопада. — 20 фашістів виявляють реакцію монархистичного авеніа, скинувши відповідні редакції, а по тім зачали обжалувати каламарники і крикати шкідливостями. Коли їй посилали поштові боронитися, фашісти заявили, страшно. Влітає яких 20 осіб, а оди з них, який поїждив з боку монархистів, прошива груди одного з молодих фашістів.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинче-Захист Українського Народного Союзу.

